

L'Aliança, la clínica de la postguerra

La passada setmana es va commemorar el mig segle de la inauguració de l'actual edifici de la clínica L'Aliança al barri de Ferreries. Esta commemoració coincideix amb els deu anys des que l'Ajuntament de Tortosa va assumir la propietat de la clínica i, encara més lluny, els 77 anys de l'arribada a Tortosa de l'aleshores anomenada *Quinta de Salud La Alianza de Previsión Social*, arrelada a tot Catalunya.

Josep Bayerrí Raga,
periodista

La nova clínica (projectada per l'arquitecte Federico Llorca), havia entrat en servei el 29 de novembre de 1971, després de gairebé tres anys d'obres. Per cert, en principi es va construir amb habitacions que tenien terrassa exterior al carrer que, deu anys després, foren tancades per a ampliar les cambres i van quedar en l'estat actual. En aquell moment L'Aliança, a Ferreries, fou l'edifici hospitalari més modern de la ciutat.

L'existència d'un hospital a Tortosa deriva des de la seua condició de ciutat i de seu episcopal, i se situa a principis del segle XIII. Hi havia diversos hospitals: l'hospital civil, l'hospital per als capellans, l'hospital militar i, fins i tot, l'hospital de Sant Llätzer per als infectats, situat als afores de la ciutat, el que dona nom a l'actual barri. Al llarg del temps, tots conflüen en l'Hospital de la Santa Creu, dependent del municipi, que, des de 1768, ocupava la que fou Casa dels Estudis vora el barri del Rastre. Després de diverses vicissituds, l'any 1906 l'hospital es traslladà definitivament al que havia estat la Casa de la Caritat, de la

La Clínica Terres de l'Ebre va celebrar la passada setmana una emotiva celebració pel seu 75è aniversari. Entre els diferents homenatges i reconeixements un de molt especial fou el que es va fer a les persones que s'han jubilat els darrers anys.

Misericòrdia o dels Orfes, al barri de Jesús. La major part dels hospitals públics depenien de les administracions locals (diputacions i ajuntaments), de fundacions o de la Universitat, i molts tenien caràcter assistencial. L'Hospital de Tortosa era referent sanitari de la ciutat i de tot el territori.

A més de l'Hospital, la primera clínica que s'inaugura a Tortosa, l'abril de 1916, fou la Clínica Sabaté, a la plaça Alfonso XII (obra de l'arquitecte Josep Vaquer Urquizú). El seu fundador fou el metge Jose Sabaté Andrés, al qual succeïren els seus dos fills Secundino

i Primitivo. Este darrer fou regidor de l'Ajuntament de Tortosa i director de l'Hospital Municipal; vinculat al PSUC i l'esquerra seria assassinat pel franquisme juntament amb l'alcalde Josep Rodríguez (08.08.1939).

En acabar la Guerra, l'Hospital de Jesús i la Clínica Sabaté eren els únics centres sanitaris existents entre Castelló i Tarragona. El 1942 obre la Clínica Lluch, a l'inici de la carretera Simpàtica. Al poc temps començaven les obres de les dos clíniques que serien de referència al territori durant prop de trenta anys i que entrarien en

servei amb un mes de diferència, el 1945: la clínica del doctor Abades, després, Monegal, l'11 de març, davant de l'estació; i la Clínica Aliança, al carrer de la Llotja, el 8 d'abril. Hi havia altres anomenades clíniques que sovint es limitaven a algunes habitacions dins del domicili dels metges. En una resolució publicada al BOE (26.02.1966), el Govern reconeix capacitat per a atendre accidentats d'urgències, a més de les esmentades, a les clíniques tortosines dels metges Carlos Fornós, Joan Llorca i Martí Pares. La varietat i potencial

mèdic de Tortosa era notable. De tot plegat, la Clínica Aliança era la que tenia més projecció, ja que disposava de delegacions en setanta poblacions de l'Ebre, el nord de Castelló i el baix Aragó, amb més de deu mil mutualistes, cosa que feia que l'afluència de malalts fora molt important, fins al punt que es decidiren a construir un nou edifici a Ferreries mentre a l'edifici vell es creava una escola d'infermeria (18.09.1976), precedent de l'actual. Ara fa deu anys (01.01.2013), l'Aliança passa a ser propietat de l'Ajuntament de Tortosa com a Clínica Terres de l'Ebre.

El mateix 1971, en què inaugurava la nova clínica Aliança, s'aprova construir la Residència Sanitària de la Seguretat Social. Era un fet important, ja que molt poques ciutats no capitals de província en tenien. Les obres van anar molt lentament i no va entrar plenament en servei fins al 1977. El nou hospital comportà en pocs anys la desaparició de les clíniques, tret de L'Aliança i l'Hospital de Jesús, que continuen desenvolupant la seua tasca sanitària tutelats per l'Ajuntament, cosa que fa de Tortosa el nucli més important del país com a titular de serveis hospitalaris en relació amb el seu nombre d'habitants. ■